

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē bālakāṇḍē

॥ ṣaṭcatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṭcatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

putravadhād duḥkhitāyā ditērindrahantr̥putraprāptikāmanayā
tapaḥ kartuṃ kaśyapatō'nujñāmādāya kuśaplavē
tapaḥkaraṇamindrēṇa tasyāḥ paricaraṇamaśaucadaśāyāṃ
tasyā garbhē praviśyēndrēṇa ditigarbhasya saptadhā bhēdanam

hatēṣu tēṣu putrēṣu
ditiḥ paramaduḥkhitā |
mārīcaṃ kaśyapaṃ nāma
bhartāramidamabravīt || 1.46.1 ||

hataputrāsmi bhagavaṃ -
stava putrairmahābalaiḥ |
śakrahantāramicchāmi
putraṃ dīrghatapōrjitaṃ || 1.46.2 ||

sāhaṃ tapaścariṣyāmi
garbhaṃ mē dātumarhasi |
īśvaraṃ śakrahantāraṃ
tvamanujñātumarhasi || 1.46.3 ||

tasyāstad vacanaṃ śrutvā
 mārīcaḥ kaśyapastadā |
 pratyuvāca mahātējā
 ditiṃ paramaduḥkhitām || 1.46.4 ||

ēvaṃ bhavatu bhadraṃ tē
 śucirbhava tapōdhanē |
 janayiṣyasi putraṃ tvam
 śakrahantāramāhavē || 1.46.5 ||

pūrṇē varṣasahasrē tu
 śuciryadi bhaviṣyasi |
 putraṃ trailōkyahantāraṃ
 mattastvaṃ janayiṣyasi || 1.46.6 ||

ēvamuktvā mahātējāḥ
 pāṇinā sammamārja tām |
 tāmālabhya tataḥ svasti
 ityuktvā tapasē yayau || 1.46.7 ||

gatē tasmin naraśrēṣṭha
 ditiḥ paramaharṣitā |
 kuśaplavaṃ samāsādyā
 tapastēpē sudāruṇam || 1.46.8 ||

tapastasyāṃ hi kurvatyāṃ
 paricaryāṃ cakāra ha |
 sahasrākṣō naraśrēṣṭha
 parayā guṇasampadā || 1.46.9 ||

agnim kuśān kāṣṭhamapaḥ
 phalaṃ mūlaṃ tathaiva ca |
 nyavēdayat sahasrākṣō
 yaccānyadapi kāṅkṣitam || 1.46.10 ||

gātrasaṃvāhanaiścaiva
 śramāpanayanaistathā |
 śakraḥ sarvēṣu kālēṣu
 ditiṃ paricacāra ha || 1.46.11 ||

pūrṇē varṣasahasrē sā
 daśōnē raghunandana |
 ditiḥ paramasaṃhrṣṭā
 sahasrākṣamathābravīt || 1.46.12 ||

tapaścarantyā varṣāṇi
 daśa vīryavatāṃ vara |
 avaśiṣṭāni bhadraṃ tē
 bhrātaraṃ drakṣyasē tataḥ || 1.46.13 ||

yamahaṃ tvatkṛtē putra
 tamādhāsyē jayōtsukam |
 trailōkyavijayaṃ putra
 saha bhōkṣyasi vijvara || 1.46.14 ||

yācitēna suraśrēṣṭha
 pitrā tava mahātmanā |
 varō varṣasahasrāntē
 mama dattaḥ sutaṃ prati || 1.46.15 ||

ityuktvā ca ditistatra
 prāptē madhyaṃ dinēśvarē |
 nidrayāpahṛtā dēvī
 pādau kṛtvātha śīrṣataḥ || 1.46.16 ||

drṣṭvā tāmaśuciṃ śakraḥ
 pādayōḥ kṛtamūrdhajām |
 śiraḥsthānē kṛtau pādau
 jahāsa ca mumōda ca || 1.46.17 ||

tasyāḥ śarīravivaraṃ
 pravivēśa purandaraḥ |
 garbhaṃ ca saptadhā rāma
 cicchēda paramātmavān || 1.46.18 ||

bhidyamānastatō garbhō
 vajrēṇa śataparvaṇā |
 rurōda susvaraṃ rāma
 tatō ditirabudhyata || 1.46.19 ||

mā rudō mā rudaścēti
 garbhaṃ śakrō'bhyabhāṣata |
 bibhēda ca mahātējā
 rudantamapi vāsavaḥ || 1.46.20 ||

na hantavyaṃ na hantavya -
 mityēva ditirabravīt |
 niṣpapāta tataḥ śakrō
 māturvacanagauravāt || 1.46.21 ||

prāñjalirvajrasahitō

ditim śakrō'bhyabhāṣata |

aśucirdēvi suptāsi

pādayōḥ kṛtamūrdhajā || 1.46.22 ||

tadantaramaḥam labdhvā

śakrahantāramāhavē |

abhindaḥ saptadhā dēvi

tanmē tvaḥ kṣantumarhasi || 1.46.23 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē

bālakāṇḍē ṣaṭcatvāriṃśaḥ sargaḥ ||